

ДОКТРИНАТА ЗА СПАСЕНИЕТО

8. АДВЕНТИСТИТЕ ОТ СЕДМИЯ ДЕН ВЯРВАТ...

Цялото човечество сега е въввлечено в една ВЕЛИКА БОРБА между ХРИСТОС и САНА относно характера на Бог, на Неговия закон и на властта Му над Вселената. Този конфликт започва в небото, когато едно сътворено същество, надарено със свобода на избора, обзето от желание за себевъздигане, става сатана, противник на Бог, и повежда в бунт част от ангелите. Той въвежда бунтовнически дух в този свят, въвличайки Адам и Ева в грях. Този грях довежда до изкривяване на Божия образ в човека, до объркване в сътворения свят и унищожаването му по време на световния потоп. Наблюдаван от цялата Вселена, този свят става арена за конфликта на Вселената, в края на който Бог на любовта ще докаже Своята правда. За да помогне на народа Си в тази борба, Христос изпраща Светия Дух и верните Си ангели да го ръководят, закрилят и пазят по пътя към спасението. (Откр. 12:4-9; Ис. 14:12-14; Йез. 28:12-18; Бит. 3; Рим. 1:19-32; 5:12-21; 8:19-22; Бит. 6:8; 2 Пет. 3:6; 1 Кор. 4:9; Евр. 1:14.)

ВЕЛИКАТА БОРБА

ПИСАНИЕТО ПРЕДСТАВЯ КОСМИЧЕСКАТА БИТКА между доброто и злото, Бог и Сатана. Разбирането за тази битка, обхванала цялата Вселена, помага да се отговори на въпроса: „Защо Исус е дошъл на тази планета?“

КОСМИЧЕСКИЯТ МАЩАБ НА БОРБАТА

Тази тайна на тайните — конфликтът между доброто и злото — започва в небето. Как става възможно грехът да се зароди в една съвършена обстановка?

Ангелите, по-висш род от човешкия (Пс. 8:5), са създадени да се наслаждават на непосредствено общение с Бога (Откр. 1:1; 3:5; 5:11). При тежаваци по-висша сила и послушни на Божието слово (Пс. 103:20), те действат като слуги или „служебни духове“ (Евр. 1:14). Макар че са невидими, понякога те се явяват в човешки облик (Бит. 18:19; Евр. 13:2). Точно чрез такова ангелско същество грехът е въведен във Вселента.

Произходът на Великата борба. Използвайки царете на Тир и

Вавилон като алегии за Луцифер, Писанието разкрива как е започнало това космическо противоречие. Луцифер, син на зората, херувимът, помазан да осенява, се е намирал в Божието присъствие (Ис. 14:12; Йез. 28:14).¹ Писанието казва: „Ти си печат на съвършенство, пълен си с мъдрост и съвършен по хубост... Ти беше съвършен в постъпките си от деня, когато беше създаден, докато в теб бе намерено беззаконие“ (Йез. 28:12, 15).

Макар че възникването на греха е необяснимо и неоправдано, неговите корени могат да бъдат открити в гордостта на Луцифер: „Сърцето ти се надигна поради хубостта ти; ти разврати мъдростта си поради блясъка си“ (Йез. 28:17). Луцифер отказва да се задоволи с издигнатото положение, което Създателят му е дал. Изпълнен с егоизъм, той се полакомява за равенство със самия Бог: „А ти казваше в сърцето си: Ще възляза на небесата, ще възвися престола си над Божиите звезди... ще бъда подобен на Всевишния“ (Ис. 14:13-14). Но макар че желае мястото на Бог, той не желае да има

Неговия характер. Ламти за Божи-ята власт, но не и за Неговата любов. Бунтът на Луцифер срещу управлението на Бог е първата стъпка в неговото преобразяване в сатана, „противник“.

Тайните действия на Сатана за-слепяват много от ангелите за Бо-жията любов. Получилото се недо-волство и невярност към Божието управление нараства, докато една трета от ангелското войнство се при-съединява към неговия бунт (Откр. 12:4). Спокойствието на Божието царство е разклатено „и стана война на небесата“ (Откр. 12:7). Небесната война завършва със свалянето на Сатана, описан като големия змей, старовременната змия и дявол. На земята „свалени бяха и ангелите му заедно с него“ (Откр. 12:9).

Как са въввлечени човешките същества? След изгонването Му от небесата Сатана разпространява бунта на нашата земя. Маскиран като говореща змия, той използва същите аргументи, които са довели до него-вото собствено падение, и подронва успешно доверието на Адам и Ева в техния Създател (Бит. 3:5). Сатана възбужда недоволство у Ева за опре-деленото ѝ положение. Заслепена от перспективата да бъде равна с Бог, тя повярва в думите на изкусителя и се усъмнява в Божиите. Престъпвай-ки Божиата заповед, тя яде от плода и повлиява на съпруга си да направи същото. Като повярват в думите на змията вместо в тези на Създателя, те изменят на доверието и лоялност-

та си към Бог. Резултатът е: семената на конфликта, започнал в небето, са посети и на планетата Земя (вж. Бит. гл. 3).

Съблазнявайки нашите първи родители да съгрешат, Сатана ловко изтръгва от тях властта им над зе-мята. Претендирайки, че е „князът на този свят“, той отправя предиз-викателство към Бог, към Неговото управление и към мира на цялата Вселена от новата си главна кварти-ра — планетата Земя.

Влиянието на конфликта върху човешката раса. Отраже-нието на борбата между Христос и Сатана скоро става очевидно, кога-то грехът изкривява Божия образ в човека. Макар че Бог предлага Своя завет на благодат на човешкия род чрез Адам и Ева (Бит. 3:15, вж. гл. 7 на тази книга), техният първороден син Каин убива своя брат (Бит. 4:8). Злото продължава да се умножава, докато изпълнен с мъка, Бог трябва да каже за човека, „че всяка мисъл и наклонност беше постоянно само зло“ (Бит. 6:5).

Бог използва повсеместен по-топ, за да пречисти света от непо-каяните му обитатели и да даде на човешкия род ново начало (Бит. 7:17-20). Но не след дълго пото-ците на верния Ной се отделят от Божи завет. Макар че Бог обе-щава никога вече да не унищожава цялата земя с потоп, те нагло де-монстрират неверието си в Него, като издигат Вавилонската кула, опитвайки се да достигнат небеса-

та и по този начин да си осигурят средство за прибежище от някакъв следващ потоп. Този път Бог потушава бунта на хората, като разбърква универсалния им език (Бит. 9:1, 11; гл. 11).

След известно време, когато светът се намира в почти пълно отстъпление, Бог продължава завета си с Авраам. Чрез Авраам Той възнамерява да благослови всичките народи по света (Бит. 12:1-3; 22:15-18). Следващите поколения на Авраамовите потомци обаче се оказват неверни към Божия благодатен завет. Впримчени в грях, те помагат на Сатана да постигне целта си във великата борба, разпъвайки Автора и Гаранта на завета — Исус Христос.

Земята – бойно поле на Вселената. Докладът в книгата „Йов“ за един космически съвет, включил представители от различни части на Вселената, дава допълнителни данни за великия конфликт. Докладът започва: „А един ден, като дойдоха Божиите синове да се представят пред Господа, между тях дойде и Сатана. И Господ каза на Сатана: Откъде идваш? А Сатана Му отговори: От обикаляне земята и от ходене насам натам по нея“ (Йов 1:6, 7, срв. 2:1-7).

След това Господ казва: „Сатана, погледни Йов. Той с вяра се подчинява на закона Ми. Той е свършен!“ (вж. Йов 1:8).

Когато Сатана контрира: „Да, той е свършен само защото си

струва да Ти служи. Не го ли закриляш?“, Христос отговаря, като му разрешава да изпита Йов по всякакъв начин, но да не отнема живота му (вж. Йов 1:9-2:7).

Космическата перспектива, описана в книгата „Йов“, е силно доказателство за великия конфликт между Христос и Сатана. Нашата планета е сцената, на която се разыгрва драматичната битка между доброто и злото. Както казва Писанието: „Станаме за показ на света — на ангели и на човеци“ (1 Кор. 4:9).

Грехът прекъсва връзката между Бог и човека, а „което не става от убеждение, е грях“ (Рим. 14:23). Нарушаването на Божиите заповеди и закони е непосредствен резултат от липсата на вяра, доказателство за една нарушена връзка. На свой ред чрез спасителния план Бог възнамерява да възстанови доверието в Създателя, което води до връзка на любов, проявяваща се чрез послушание. Както отбелязва Христос, любовта води към послушание (Йоан 14:15).

В нашата епоха на беззаконие абсолютните граници са заличени, нечестият се възхвалява, подкупването е начин на живот, измяната се шири навсякъде и споразуменията както международни, така и лични, не се спазват. За нас е привилегия да погледнем отвъд отчаянието в света към един грижовен и всемогъщ Бог. Този по-широк поглед ни разкрива важността на жертвата, принесена от нашия Спасител, за да се сложи край на този конфликт във Вселената.

КОСМИЧЕСКИЯТ ВЪПРОС

Каква е същността на тази борба на живот и смърт?

Божието управление и закон.

Моралният закон на Бог е точно толкова нужен за съществуването на Вселената, колкото и физическите закони, които я поддържат. Грехът е „престъпване на закона” (1 Йоан 3:4) или „беззаконие”, както сочи гръцката дума *anomia*. Беззаконието произтича от отхвърлянето на Бог и на Неговото управление.

Вместо да признае отговорността си за беззаконието в света, Сатана отправя обвинение към Бог. Той казва, че Божият закон е произволен и ограничава свободата на индивида. И нещо повече, обвинява Бог, че тъй като законът е невъзможно да се спазва, той бил насочен срещу най-добрите интереси на сътворените същества. Чрез това постоянно и коварно подкопаване на закона Сатана се опитва да свали Божието управление и дори самия Бог.

Христос и въпросът за послушанието. Изкушенията, с които Христос се сблъсква по време на земната Си служба, разкриват сериозността на борбата за послушание и подчинение на Божията воля. Посрещайки тези изкушения, които Го подготвят да бъде „милостив и верен Първосвещеник” (Евр. 2:17), Той се среща в единоборство с един смъртен враг. В пустинята, след като Христос е постил 40 дни, Сатана Го изкушава да превърне

камъните в хляб, за да докаже, че наистина е Божи Син (Мат. 4:3). Както е подмамил Ева да се усъмни в Божиите думи в Едем, така и сега Сатана се опитва да създаде у Христос съмнение във валидността на това, което Бог е изговорил при кръщението Му: „Този е възлюбеният Ми Син, в Когото е Моето благоволение” (Мат. 3:17). Ако Христос е поемел нещата в Свои ръце, правейки от камъните хляб, за да докаже, че е Божи Син, Той, подобно на Ева, е щял да прояви липса на доверие в Бог. И мисията Му е щяла да завърши с неуспех.

Но най-висшето предимство на Христос е в това, че Той живее според Словото на Своя Отец. Въпреки че е много гладен, отговаря на сатанинското изкушение с думите: „Не само с хляб ще живее човек, но с всяко слово, което излиза от Божиите уста” (Мат. 4:4).

При друг опит да победи Христос Сатана Му показва в панорамна гледка всички световни царства, обещавайки: „Всичко това ще ти дам, ако паднеш да ми се поклониш” (Мат. 4:9). Той намеква, че така Христос би могъл да си възвърне света, изпълнявайки мисията Си, без да изтърпява агонията на Голгота. Без никакво колебание и напълно верен на Бог, Исус заповядва: „Махни се, Сатана!”. Тогава, използвайки Писанието, най-мощното оръжие в тази велика борба, Той казва: „На Господа, твоя Бог, да се покланяш и само на Него да служиш” (Мат. 4:10). Думите Му слагат край на битката. За-

пазвайки пълната Си зависимост от Отец, Христос сразява Сатана.

Откритият конфликт на Голгота. Този космически конфликт достига кулминацията си на Голгота. Сатана напъва усилия да осуети мисията на Исус, когато приближава времето за нейното завършване. Той има особен успех, като използва религиозните водачи, съвременници на Исус, чиято завист поради Христовата популярност създава толкова проблеми, че Той трябва да завърши обществената Си служба (Йоан 11:45-54). Предаден от Свой ученик по лъжливи показания, Исус е арестуван, съден и осъден на смърт (Мат. 26:14-16; Йоан 19:7). Абсолютно покорен на волята на Своя Отец, Синът остава верен до смърт.

Благословенията от живота и смъртта на Христос се простират отвъд ограничения свят на човешкия род. Говорейки за кръста, Той казва: „Сега князът на този свят [Сатана] ще бъде изхвърлен вън” (Йоан 12:31).

Космическият конфликт достига своята връхна точка на кръста. Любовта и вярното послушание на Христос, показани пред лицето на сатанинската жестокост, разклащат позицията на княза Сатана, потвърждавайки окончателното му унищожение.

СПОР ВЪРХУ ИСТИНАТА, КОЯТО Е В ИСУС

Днес великата борба, разгоряла се около Христовия авторитет, об-

хваща не само Неговия закон, но и Неговото слово — Писанията. Разработени са различни подходи за обяснение на Библията, които оставят малко или никакво място за Божествено откровение.² Писанието се третира като всеки друг древен документ и се анализира със същите критични методи. Нарастващ брой християни, включително и теолози, не гледат вече на Писанията като на Слово Божие, непогрешимо откровение на Неговата воля. В резултат на това стигат до съмнение в библейското становище за личността на Исус Христос, за Неговото естество, раждане от девица, а чудесата и възкресението Му се подлагат на продължителни обсъждания.³

Най-важният въпрос. Когато Христос запитва: „Според както казват хората, Кой е Човешкият Син?“, апостолите отговорят: „Едни казват, че е Йоан Кръстител, други пък — Илия; а други — Йеремя или един от пророците” (Мат. 16:13, 14). С други думи, повечето от съвременниците Му Го считат за обикновен човек. Писанието продължава доклада: Исус запитва дванадесетте Си ученици: „А вие какво казвате: Кой съм аз?”

„А Симон Петър отговори: „Ти си Христос, Син на живия Бог”.

„Исус му каза: „Блажен си, Симоне, сине Йонов, защото плът и кръв не са ти открили това, но Моят Отец, Който е на небесата” (Мат. 16:15-17).

Днес всеки се сблъсква със същия въпрос, който Христос е задал на апостолите Си. Това е въпрос на

живот и смърт и отговорът на всеки човек зависи от вратата му в свидетелството на Божието слово.

Центърът на библейските доктрини. Христос е центърът на Писанията. Бог ни кани да разберем истината, която е в Исус (Еф. 4:21), защото Той е истината (Йоан 14:6). Един от сатанинските похвати в космическия конфликт е да убеди хората, че могат да разберат истината и без Исус. Така се предлагат няколко центъра на истината, поотделно или в комбинация: (1) човека, (2) природата или наблюдаемия вселен, (3) Писанията и (4) църквата.

Всички те имат своя определена роля при разкриване на истината, но Писанието представя Христос като Създател на всяко едно от тях и надминаващ всяко едно от тях. Всички те намират истинския си смисъл само в Този, от Когото произхождат. Да се отделят библейските доктрини от Него, би довело до погрешно разбиране на пътя, истината и живота (вж. Йоан 14:6). Да се предлагат други центрове на истината вместо Христос — това е в унисон с естеството и целите на антихриста. (На оригинален гръцки *antichrist* може да означава не само „срещу” Христос, но и „на мястото на” Христос). Замествайки Христос с някакъв друг център на църковните доктрини, Сатана постига своята цел да насочи вниманието встрани от Този, Който е единствената надежда на човечеството.

Функцията на християнската теология.

Космическият обхват на конфликта разкрива опита на Сатана да отстрани Христос от мястото, което Му се полага по право както във Вселената, така и в истината. Теологията, която по определение е изследване на Бог и на Неговата връзка със създанията Му, трябва да разкрие всички доктрини в светлината на Христос. Задължението на християнската теология е да вдъхне доверие в авторитета на Словото Божие и да отстрани всеки друг център на истината, предложен вместо Христос. Само така истинската християнска теология служи добре на църквата, защото тя стига до корените на великия конфликт, излага ги и ги свързва с единствения неоспорим аргумент — Христос, както е разкрит в Писанията. В тази светлина Бог може да използва теологията като ефикасно средство, с чиято помощ човечеството може да се противопоставя на сатанинските усилия на земята.

ВАЖНОСТТА НА ДОКТРИНАТА

Доктрината за великата борба разкрива страшната битка, разтърсваща всеки, роден на този свят. Тя всъщност засяга всяко кътче на Вселената. Писанието казва: „Защото нашата борба не е срещу кръв и плът, а срещу началствата, срещу властите, срещу световните управители на тази тъмнота, срещу духовните сили на нечестията в небесните места” (Еф. 6:12).

Доктрината създава готовност и бъдност. Разбирането на тази доктрина убеждава човека, че е необходимо да се бори със злото. Успехът е възможен само чрез упование в Исус Христос, Военачалника на войнствата, „могъщият и силният, Господ, силният в бой” (Пс. 24:8). Както казва апостол Павел, приемането на Христовата стратегия за оцеляване обръща внимание на „Божиято всеоръжие, за да можете да противостоите в злия ден и като надвиете над всичко, да устоите. И така, стойте препасани с истина през кръста си и облечени в правдата за бронен нагръдник; и с краката си обути с готовност чрез благовестието на мира. А освен всичко това вземете вярата за щит, с който ще можете да угасите всички огнени стрели на нечестивия; вземете също за шлем спасението и меча на Духа, който е Божиято слово; като се молите в Духа на всяко време с всякаква молитва и прошение, бодърствайте в това с неуморно постоянство и молба за всички светии” (Еф. 6:13-18). Каква привилегия е за истинските християни да живеят с търпение, вяръност и готовност във всяко време, за да посрещнат конфликта (Откр. 14:12), изявявайки постоянната си зависимост от Този, който ни е направил „повече от победители” (Рим. 8:37).

Доктрината обяснява тайната на страданието. Злото не е произлязло от Бог. Този, за Когото се казва: „Възлюбил си правда и си намразил беззаконие” (Евр.

1:9), не е виновен за страданието на света. Сатана, един паднал ангел, носи отговорността за жестокостта и страданието. Ние по-лесно можем да разберем грабежите, убийствата, погребенията, престъпленията и нещастните случаи, колкото и да съкрушават сърцето ни, когато ги видим в рамката на великата борба.

Кръстът свидетелства както за унищожителната сила на греха, така и за дълбочините на Божията любов към грешниците. Така темата за великата борба ни учи да мразим греха и да обичаме грешника.

Доктрината представя настоящата грижа на Христос за света. След завръщането Си в небесата Христос не оставя Своите деца сираци. С голямо състрадание Той ни осигурява всякаква възможна помощ в битката срещу злото. Светият Дух е изпратен да запълни мястото на Христос и да бъде наш постоянен спътник до завръщането Му (Йоан 14:16, срв. Мат. 28:20). На ангелите също е възложено да се включат в спасителното Му дело (Евр. 1:14). Нашата победа е осигурена. Можем да имаме надежда и с кураж да посрещнем бъдещето, което е във властта на нашия Господ. Устните ни могат да мълвят хвала поради Неговото спасително дело.

Доктрината разкрива всемирното значение на кръста. Спасението на човечеството е заложено на карта в Христовата служба и смърт, защото Той е дошъл да

даде живота Си за опрощение на нашите грехове. С това Свое дело Исус защитава характера на Своя Отец, Неговия закон и управление, срещу които Сатана е отправил клевети.

Христовият живот доказва Божията справедливост и доброта и разкрива, че Божият закон и Божи-

ето управление са безпристрастни. Христос разкрива безсмислието на сатанинската атака срещу Бог, като показва, че чрез пълна зависимост от Божията сила и благодат покаяните се грешници могат да се издигнат над тревогите и заплахите на всекидневните изкушения и да живеят, побеждавайки греха.

Бележки

1. „Луцифер“ идва от латински език — *Lucifer*, и означава „носител на светлина“. Фразата „син на зората“ е била често срещана и е означавала „утринната звезда“ — Венера. Буквалното предаване на еврейския израз, преведен като „Луцифер, син на утрото“, би било „сияйният, синът на зората“. Фигуративното приложение на сияйната планета Венера, най-ярката от всички небесни тела, към Сатана преди падението му... е най-подходящата символична илюстрация за високото положение, от което е паднал Луцифер” („Lucifer”; *SDA Bible Dictionary*, rev.ed. p. 683).

2. Вж. General Conference Committee, „Methods of Bible Study,” 1986: Hasel, *Biblical Interpretation Today* (Washington, D. C., Biblical Research Institute [of the General Conference of Seventh-day Adventists], 1985).

3. Вж. например К. Runia, *The Present-day Christological Debate* (Downers Grove, IL: Intervarsity Press, 1984); G.C.Berkower, *The Person of Christ* (Grand Rapids, MI: Wm. B. Eerdmans, 1954), pp. 14-56.

